

Kroniek van 15 jaar internationaal lachfestival

Houthalen-Helchteren, een gemeente

Van zaterdag 13 tot zaterdag 20 juli 2002 willen wij Houthalen-Helchteren onderdompelen in de roes van de lach. Voor de vijftiende keer vindt het Internationale Lachfestival plaats. Tijdens dit jubileumjaar wordt er terug aangeknoopt met de legendarische lachsalvo's van weleer. Acht dagen vol feestgedruis, meer dan 35 attracties en vijf tentoonstellingen gespreid over meer dan 30 locaties in de ganse gemeente. Wij bieden u een cultuur-toeristisch programma aan waar wij na hard zwoegen terecht fier op mogen zijn. De essentie is dat wij met dit evenement cultuur terug in de buurten, op de pleinen, op onze toeristische trekpleisters en in de cafés brengen. De betrokkenheid van de mensen en de verenigingen van Houthalen-Helchteren was een belangrijk uitgangspunt in dit nieuwe verhaal. Niet alleen brengen wij artiesten met internationale uitstraling maar krijgt vrolijk creatief talent van eigen bodem ook een podium op dit lachfestival. Deze vijftiende editie zit boordevol originaliteit. Er is de lancering van onze allereerste echte lachborrel "Grappie". De Lachfietsroute

met lachstreken!

op zondag 14 juli is een primeur voor Europa. Het straattheater op donderdag 18 juli wordt een ongezien hoogtepunt met een totaal nieuw concept rond vier vaste podia en een unieke eigen cultuurproductie "De Ha-parade" met talrijke artiesten en plaatselijke verenigingen. Voor de mensen uit Helchteren, Houthalen-Oost en Meulenberg die ook willen genieten van dit spektakel in het Centrum leggen wij voor de eerste keer een "Lachbus" in. Als het "weer" geen spelbreker wordt hopen wij –met dit nieuwe elan- op veel publiek en op vele lachende gezichten. En last but not least brengen wij dit exclusieve jubileumboekje op de markt waarin wij de grappen en grollen van 15 jaar ILF willen verlevendigen. Deze kroniek is opgedragen aan al diegenen –voor of achter de schermen- die op een voortreffelijke wijze mee inhoud en een uniek gezicht gaven aan het Lachfestival van Houthalen-Helchteren. Een warm gevoel van dankbaarheid maar vooral van bewondering geeft ons deze prachtprestatie. Limburg zal het geweten hebben.

Alain Yzermans, Schepen voor Cultuur

Zelfs Gertie Christoffels was met haar opnameploeg ter plaatse om in

De afgelopen decennia groeide Houthalen-Helchteren uit tot een gezinsvriendelijke toeristische gemeente. Zij was hectaren groengebied rijk en beschikte over vier grote vakantiecentra: De Bosberg, Hengelhoef, Kelchterhoef en Molenheide. Op het einde van de jaren '80 bereikte het sociaal toerisme zijn hoogtepunt en kenden de toeristische centra hun gloriejaren. Zij bouwden een traditie op in het aanbieden van een gevarieerde gezinsanimatie met de V.V.V. als enthousiaste partner.

Voor het opzetten van een eerste internationaal clownfestival in de zomer van 1987 nam Gerard Aerts Molenheide in de arm. Dit initiatief lag aan de basis van wat later het Internationaal Lachfestival zou heten. De eerste humorfestivals, in 1987 op Molenheide, in 1989 op Hengelhoef en Kelchterhoef, richtten zich vooral op de toeristen en bezoekers van de vakantiedomeinen.

In de annalen van het ILF staat het jaar 1988 genoteerd als een sabbatjaar omdat niemand zich nog waagde aan het opzetten van zulke kostelijke festiviteiten. Het

“Boeketje Vlaanderen” een voorproefje uit te zenden van dit eerste festival.

daaropvolgende jaar echter werden de toeristische centra opnieuw het epicentrum van de lach.

Het concept van het festival, zoals het vandaag tot ver over de grenzen heen gekend is, werd ontwikkeld door Gerard Aerts, Roland Bex en Roland Degryse. En in 2002, voor de 15de editie van het Internationaal Lachfestival, wordt de feestneus opgezet!

Van de negen attracties op Molenheide in 1987 waren de Belgische Les Funambules beslist één van de blikvangers naast de Spaanse clown Pepe (met zijn zakje chips!) die later nog in de kijker zou lopen. Ten slotte was daar ook het duo Tureluut met Gerard Aerts en Trudie Appermans, die als “gastheren” van het allereerste lachfestival een plaats verdienen op het palmares. En een beetje chauvinisme is zeker niet misplaatst als achter de naam van Tureluut geschreven staat “uit Houthalen-Helchteren” !

Nooit voorheen werden de Belgische en internationale clowns verenigd op één festival. Dat was de verdienste van Michel Dellaire, de circusclown van het “Cirque du Soleil” uit Quebec

1987-1988

en hét gezicht van het eerste lachfestival. Hij organiseerde op Molenheide een driedaagse workshop waarvoor 19 clowns hadden ingeschreven.

Zelfs Gertie Christoffels was met haar opnameploeg ter plaatse om in “Boeketje Vlaanderen” een voorproefje uit te zenden van dit eerste festival.

In 1989 waren er niet minder dan twee humorfestivals.

1989

Het eerste kaderde in de viering van het 25-jarig bestaan van Hengelhoef en was een organisatie van Gerard Aerts, op initiatief van Willy Orlandini, directeur van het vakantiedomein.

Er stonden grote namen op de affiche waaronder Raluti en Ribouill, respectievelijk een Duitse en een Franse clown in twee Belgische premières. En daar was ook Hakim, de clown van het populaire Sesamstraat. De Hasseltse Clowns, ten slotte, een groep van een 40-tal volwassenen en kinderen in witte kostuums met fonkelende pailletten, hield op verschillende tijdstippen een parade doorheen het domein.

Enkele weken na het “Internationaal Circus- en Clownfestival” op Hengelhoef, was er in 1989 voor het eerst sprake van een “Internationaal Festival van de Lach” dat plaatshad in de Expohallen van Kelchterhoef. Merkwaardig was dat de humorspektakelwedstrijd van Houthalen toen nog een unicum in Vlaanderen was. En even vermeldenswaard is dat de presentatie van de humorwedstrijd, een onderdeel van het festival, in handen was van de Italiaanse haarkapper Felice Damiano!

Onder de grappige naam Solo en Patatje traden de beroemde Ronaldo's op: twee zonen van Johnny Ronaldo (van het Vlaamse Circus Ronaldo) die op zijn beurt met een clownworkshop op de affiche stond.

Voor het eerst in Vlaanderen: de bekende Engelse TV-vedette en stand up comedian avant la lettre Tim Jones én de Mexicaanse pantomimespeler Sigfrido Aguilar.

De Belgische clown-clochard Kelle werd de eerste laureaat van de humorwedstrijd waarvoor 8 deelnemers hadden ingeschreven. Met emmer en borstel en in een wolk van glinsterende zeepbellen had hij zich op het podium ijverig aan het poetsen gezet!

uit: Toeristisch HH-Magazine, vakantie 1989

8 de allereerste affiche

DOMEIN
HENGELHOEF
CIRCUS- en
CLOWNFESTIVAL
Zaterdag 2 juli 1989
Hengelhoef bestaat nu al 25 jaar en het is een
uitzonderlijk moment om te overdenken. Het
wordt dus ook de 25-jarige verjaardag gevierd.
Op zaterdag 2 juli komen heel wat bekende namen
aan de aftrap. Samen met bekende circus- en clown-
acteurs zullen verschillende en unieke shows
aan 'torgelend' zijn in onze unieke vakantie- en
recreatie- en cultuurzone van Hengelhoef. Het
programma wordt uitsluitend door de organisatie
van Hengelhoef aangeboden.
Het programma aan deze avond kan nog worden
aangepast. De naam Hengelhoef en het
aankomst (verrekening) en het programma
kan verschillen van voorgaande jaren.
Het adres van Hengelhoef is: Hengelhoef 10, 2018
Hengelhoef.

Het jaar 1990 werd een scharnierjaar en achteraf beschouwd het meest interessante leer-jaar voor

Het Internationaal Lachfestival of kortweg ILF kreeg sinds 1990 een stevige omkadering, dankzij de sterkere betrokkenheid van het gemeentebestuur en de sympathieke steun van burgemeester Lode Franssens en schepen voor cultuur Jaak Lemmens. De V.Z.W. Culturele Centra diende zich aan als mede-organisator om voortaan met de V.V.V. een voortrekkersrol te vervullen en cultuurfunctionaris Ivo Van Dessel vervoegde het lachcomité.

Ook de doelstellingen werden opnieuw geformuleerd. Het ILF moest een platform worden waar artiesten elkaar konden treffen. Het opzet werd zelfs dubbel: enerzijds kansen geven aan nieuw en onbekend talent en anderzijds een hele rits internationale attracties naar Houthalen-Helchteren brengen. Waarbij slechts één enkele norm mocht gelden: lachen!

1990 is ook het jaar waarin voor het eerst het inmiddels beroemde figuurtje van het "Lachmanneke" opduikt, althans als trofee in zijn ... driedimensionale vorm. Het jaar voordien al prijkte hij met zijn gulle lach naast de aankondiging van het ILF, op het voorblad van het frisgroene toeristisch vakantiemagazine van Houthalen-Helchteren. Iedereen was

de organisatoren van het lachfestival.

met zijn verschijning zo ingenomen dat aan het eind van het festival wel drie Lachmannekes werden uitgereikt aan figuren die zich niet eens voor de wedstrijd hadden ingeschreven: aan de clowns Gerard Aerts en Roland Degryse, - een clown met een illuster verleden-, en aan Stijn baron Coninx, als ambassadeur van de lach én omwille van zijn artistieke kwaliteiten.

Het was de Engelsman Kevin Brooking die met zijn "upstairs downstairs" of "ondersteboven" de aftrap mocht geven van het ILF 1990 op het domein Molenheide. Als grootvader met een krijsende baby in de armen deed hij het publiek non-stop schateren.

Daarna barstte het ILF in alle hevigheid los: negen dagen lachen, negen dagen een enorme publieke belangstelling en negen dagen ... zon! Later zou blijken dat de grilligheid van het Belgische weer de meest vervelende spelbreker en voor de organisatie zo vaak de grootste hindernis was.

De zon mocht toen zeker niet ontbreken temeer daar het ILF van 1990 gekoppeld werd aan de grote Knack-wandeling

1990

Knack Weekend, 1990, nr. 29

doorheen de gemeente, die begeleid werd door Patrick Mahieu. Het ILF kreeg toen de beste reclame in Weekend Knack en alle 2000 deelnemende wandelaars kregen gratis toegang tot het festival!

Het was de organisatoren in 1990 zelfs gelukt om De Nieuwe Snaar naar Houthalen-Helchteren te halen, met het programma "the best of..." waarmee de groep het daaropvolgende theaterseizoen zou uitpakken.

1990

Ook het straattheater in Houthalen-centrum deed zijn intrede in 1990.

Sedertdien is de straatanimatie op donderdag de grootste publiekstrekker van het festival. Een pléiade van de beste Vlaamse en internationale straatartiesten trekt dan van terras naar terras en van piste naar piste. De organisatie van de straatanimatie steunt voor een deel op vrijwilligers die de artiesten een hele avond lang begeleiden. Ook de middenstand is van de partij: de horecazaken die zich speciaal voor de terrasanimatie op donderdagavond van hun beste kant laten zien en de winkeliers die voor de duur van het lachfestival hun etalage tot één grote grap omtoveren.

In 1990 was er de Franse Géométrie Variable, een knotsgekke man in een opvallend zwart pak, een rode roos in de mond, op rolschaatsen én geleid door een solexstuur. Het verrassende moment waarop hij tussen het volk verscheen en op negen wielen door het centrum raasde verwekte tegelijkertijd enorme hilariteit en angst.

humor is gevaarlijk maar ...

niet besmettelijk en lachen is nog altijd gezond!

1990

Slechts gedurende de eerste jaren was aan het straattheater ook een prijs verbonden, die uitgereikt werd op de finaleavond van de lachwedstrijd. De prijs voor de beste straatact die in 1990 voor het eerst werd uitgereikt ging toen naar Pirouette uit Lanaken voor het innige liefdesspel of beter gezegd liefdesdrama dat zich afspeelde tussen een robot en een zingend clownmeisje.

De lachwedstrijd van 1990 werd gepresenteerd door Patrick Mahieu die de finale in de Expohallen van Kelchterhoef opende met de wijze woorden: humor is gevaarlijk maar ... niet besmettelijk en lachen is nog altijd gezond! Kelle, de winnaar van het clownfestival in 1989, mocht de spits afbijten en voor 2000 toeschouwers bewijzen dat zot zijn

geen pijn doet, ook niet voor een poetsvrouw. Vlaanderens meest succesrijke smoelentrekker, Jacques Vermeire, was toen eveneens te gast. Tenslotte waren er nog de internationale gasten Roberto & Basta uit Zwitserland die met hun concerto een Belgische première presenteerden.

Voor de finale van de lachwedstrijd zelf werden vijf acts weerhouden. De Antwerpse Kroklokwafe kreeg de prijs van de vakjury: de twee roodneuzen brachten met hun maskerkomedie een stevig visueel nummer waarin sprake was van een wonderdrankje dat snel deed groeien. De pers- én de publieksprijs gingen naar Teejater Allround, dé revelatie uit Bilzen, die met hun formule 1-act letterlijk een ronkende entree maakte.

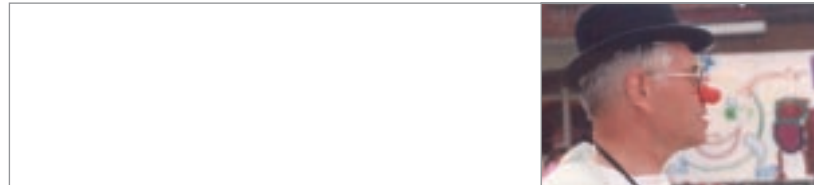

En al wie een “rode neus” had

mocht gratis binnen!

In 1991 draaide het ILF definitief op internationaal niveau en bracht het niet minder dan zes Belgische premières, waarbij vooral de Amerikaanse Mildred, een turkoois geklede dame, met haar erotische “ball spinning”-act grote indruk maakte: heel speciaal was het nummer waarbij zij een bal op één borst kon laten rondtollen! Haar gespeelde onhandigheid en het voortdurend uitdagen van het mannelijk publiek getuigden van een groot vakmanschap.

Het festival was opnieuw een coproductie van de V.V.V. en de V.Z.W. Culturele Centra, onder supervisie van het lachcomité. Deze editie was ook opnieuw een voltreffer met 145 artiesten, 70 attracties, 15 internationale spektakelnummers uit 11 landen, op 22 locaties, met een publieke belangstelling van ruim 13 000 toeschouwers, kortom een monument van een organisatie!

Op donderdag kwam op algemeen verzoek Géométrie Variable, het succesnummer van 1990, opnieuw naar Houthalen-Helchteren.

In de namiddag konden 600 kinderen gekke bekken trekken,

1991

een rode feestneus opzetten of zich in een grappig pakje steken in de kinderclownstoet. Een beetje regen bleek helemaal geen hinder om er verkleed en geschminkt op uit te trekken. De tien winnaars van de clownstoet zetelden in de kinderjury van de lachwedstrijd die een eigen trofee mocht uitreiken. Het Magic Circus, België's grootste viermastencircus, verzorgde vijf optredens op verschillende locaties in de gemeente.

En al wie een “rode neus” had mocht gratis binnen!

een feestelijke taart waar de Poolse artiesten zich te goed aan deden

Er waren nog tal van andere randactiviteiten. Een kleurwedstrijd voor kinderen waarbij Leentje Cuppens uit Laak en Freya Van Briel uit Helchteren in de prijzen vielen.

Of een standbeeld bekijken dat opeens wegrende. Of in plaats van een dagmenu een lachmenu voorgeschoteld krijgen.

Alsof 1991 voor de organisatoren nog niet belastend genoeg was boden zich, vlak voor het begin van het festival, enkele Poolse artiesten aan, die de lange reis naar hier in een gammel busje ondernomen hadden. Het was amper twee jaar na de val van de Berlijnse muur en de verhalen van het rijke westen hadden hen naar hier gelokt.

Via via hadden zij in Polen lucht gekregen van het evenement dat in Houthalen-Helchteren zo'n succes kende en zij waren bereid daar ten volle aan bij te dragen! Er bestond natuurlijk geen enkele officiële overeenkomst of geschreven contract tussen beide partijen maar dat was de minste van hun zorgen. Optreden zouden ze, maar hun spektakel, zonder enige humor, paste totaal niet in het geheel van de activiteiten. Om te bewijzen dat men hier in Houthalen-Helchteren toch niet zo

1991

hardvochtig was kregen de vriendelijke Polen voor de duur van het festival gratis kost en inwonen in de feestzaal van het Casino. Wel moesten zij met de hand op het hart beloven om nadien linea recta huiswaarts te keren!

Nieuw in 1991 was de lachwedstrijd die voor het eerst in het Casino plaatsvond. En dat zou zo blijven tot in 2000. Het daaropvolgende jaar werd definitief een punt gezet achter de wedstrijd.

De presentatie van de finale was voor rekening van organisator Roland Bex. Hij mocht een bekende Vlaamse attractie als eregaste -of is het eregast?- aankondigen. Dat was niemand minder dan Madame Germaine de Coeur Brisé die met muziek en amusement complexloos terugblikte op haar rijk gevulde leven.

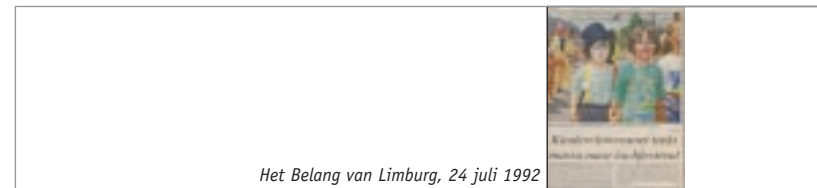
De Franse Rafistol, de jazz-speler die zoveel moeite had met alle dingen rondom hem, werd op overtuigende wijze winnaar van de humorwedstrijd.

Het Nieuwsblad, 3 en 4 augustus 1991

Laurie Franssens (foto Lode Franssens)

Het Belang van Limburg, 24 juli 1992

In 1992 kon Roland Bex, als schepen voor cultuur, zijn visie op het ILF binnen het cultuurbeleid verder concretiseren en werd het lachfestival voor het eerst in de gemeentebegroting opgenomen. Van de Vlaamse Gemeenschap kreeg het ILF nog een bijkomende financiële ondersteuning. Toch gaf dit geen euforisch gevoel, integendeel. De vijfde editie of het eerste lustrum was eerder aanleiding tot een strenge evaluatie. De organisatoren namen zich ernstig voor het ganse opzet binnen de financiële perken te houden. Ook lachen moest betaalbaar blijven!

Als kersvers mandataris en als organisator van het ILF had Roland Bex zijn handen meer dan vol. Daarom liet hij de presentatie van de finale van de lachwedstrijd over aan Dirk Denoyelle. Het werd voor het publiek een aangename kennismaking: zijn persiflages van Jean-Pierre Van Rossem, Louis Tobbac en Wilfried Martens waren ronduit schitterend. Hij zou de vaste presentator worden van het concours en tegelijkertijd één van de sterren van de lachwedstrijd die het de kandidaten elk jaar opnieuw wel erg moeilijk maakte! 1992 bracht nog een nieuwigheid. De lachwedstrijd werd niet

1992

meer gespreid over meerdere avonden maar gevat in één avondvoorstelling.

Er waren ook de vertrouwde evenementen: de kinderclownstoet op donderdagnamiddag, dit jaar met de Britse clowns Foolhardy Folk op kop en met de lama's, geiten, pony's en ezels van het Magic Circus als "hekkensluiters". Voor hun kostumering in de stoet vielen Bart Awouters, Mark Bammens en Laurie Franssens in de prijzen. Verder was er opnieuw het Magic Circus dat niet minder dan negen voorstellingen gaf.

De V.V.V. (de stuwende kracht in de beginjaren) en het ILF

1992

Het is natuurlijk onmogelijk om de medewerking van de V.V.V. aan het Internationaal Lachfestival van zoveel jaren samen te vatten in een paar zinnen.

We zullen daarom proberen om gewoon de sfeer een beetje weer te geven.

Om de vele, vaak buitenlandse artiesten, naar Houthalen-Helchteren te brengen, waren wij, in de maanden die het Lachfestival vooraf gingen, druk in de weer om de afspraken met deze artiesten vast te leggen: contracten voor de verschillende optredens, overnachtingen, maaltijden, uurregelingen enz...

Dit gebeurde vanuit het V.V.V.-kantoor dat toen nog in de Vredelaan gehuisvest was.

De telefoongesprekken gebeurden afwisselend in het Engels, het Frans, het Duits. Naast de binnenlandse correspondentie, vertrokken brieven ook richting Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië, Nederland, Oostenrijk, Spanje, U.S.A.....

En dan was het zover : het ILF ging van start.

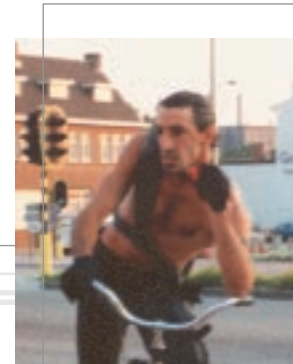
Het was steeds een spannend en verrassend moment om uiteindelijk de artiest of de groep artiesten voor het eerst in levende lijve te ontmoeten en meestal viel dat enorm mee. Zo hebben we bijvoorbeeld heel fijne herinneringen aan "Géométrie Variable" ("Franc" pour les amis), de Fransman die alle vrouwenharten wist te veroveren met een roos in de mond...

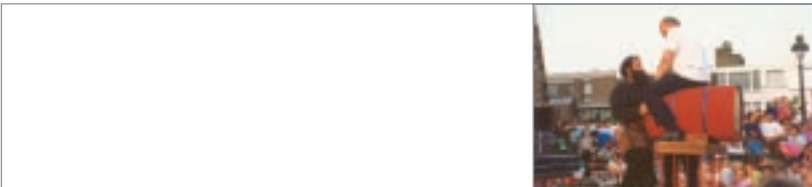
Het V.V.V.-team (...dat toen drie vrouwen telde !)

Marie Anne, Marleen, Heidi...

Franc pour les amis!

Wie later op de dag, tijdens de terrasanimatie, de grootste indruk maakte was niet zo eenvoudig te achterhalen. Was het Roland Degryse die het aandurfde om boven op een ton te klimmen of was het Walter Arfeuille, de Belgische krachtpatser, die absoluut wilde bewijzen dat hij dat hele gewicht enkel en alleen met zijn tanden kon torsen?

Een andere populaire pijler was de lachwedstrijd. In de finale sleepte de Spaanse clown Pepe de eerste prijs in de wacht. Hij kondigde het publiek de komst aan van wereldster Julio Iglesias. Maar de charmezanger liet helaas op zich wachten. Om de tijd te doden bespeelde Pepe het publiek op een verontschuldigende manier: hij kon er immers niet aan doen dat Iglesias uiteindelijk niet kwam opdagen! Pepe speelde met de grootste perfectie de man die in de piepzak zit. Zonder enig decor en in zijn dagelijkse werkplunje.

De persprijs ging naar de Waalse poëtische clown Elastique die zichzelf zag als iemand die uiterst gevoelig was voor de kleine dingen des levens. Hij speelde een cowboy die in een paardenvijg trapte, vervolgens verstrikt raakte in het touwtje van zijn hoed en daardoor genoodzaakt was allerlei elastische

1992

bewegingen te maken. Hij bracht ook een geslaagde reclamespot: op zijn manier hield hij het publiek voor hoe belangrijk het is om Het Belang van Limburg te lezen in plaats van een gewone krant!

De vijfde editie werd op passende wijze afgesloten met een receptie waarop, net zoals in 1990, drie Lachmannekes als "oscar van de lach" werden uitgereikt. Deze keer viel de eer te beurt aan Michel Ilsen, hoofd van Radio2 Limburg, om zijn enthousiaste medewerking als voorzitter van de persjury, aan Julien Tiri, beter gekend als "Julien van de Tier", om zijn spontaneïteit en tenslotte aan zilveren V.V.V.-secretaris en schepenen Roland Bex.

clown-dokter Palfi

Jongeren kregen voortaan de gelegenheid om intensief kennis te maken met alle facetten van het circus, een blik te werpen achter de schermen en ten slotte, na de opgedane ervaringen, samen in de schijnwerpers te staan.

1993

Gewoontegetrouw werd de start van het volgende ILF op het vakantiedomein Molenheide gegeven. De coördinatie van alle activiteiten schoof definitief in handen van de V.Z.W. Culturele Centra. Het superviserende lachcomité werd omgevormd tot een formele V.Z.W. met een prioritaire, dus dringende opdracht: het ILF nieuwe impulsen geven. Aan deze officiële structuur participeerde een vertegenwoordiging van het gemeentebestuur, de culturele centra, de middenstand, de recreatiedomeinen en de toeristische sector.

De nieuwe intenties vertaalden zich onmiddellijk in een “verdichting” van het programma: geen negen dagen durende animatie meer maar een vier- hooguit vijfdaagse festivalweek, met de officiële aftrap rond 21 juli, de nationale feestdag.

Nieuw was eveneens een heuse kindercircus-cursus gekoppeld aan een clown-cursus onder begeleiding van het professionele Circus Ronaldo.

Jongeren kregen voortaan de gelegenheid om intensief kennis te maken met alle facetten van het circus, een blik te werpen achter de schermen en ten slotte, na de opgedane ervaringen, samen in de schijnwerpers te staan. Het circus –zo was eerder gebleken- betekende een dankbare rode draad in een helse festivalweek.

“Papa, zo hebben we er thuis ook één” !

De terrasanimatatie op donderdag groeide inmiddels uit tot een “serieuze” klassieker. Ook dit jaar stond groot spektakel op het programma: het vlammende kunst- en vliegwerk van de Nederlandse groep Clinch, de originele tubamobiel van de Duitser Kahlert en de adembenemende Amerikaanse kruiwagenjongleur Bobarino Gravittini.

De lachwedstrijd daarentegen bleef beneden alle peil, waardoor het nogmaals duidelijk werd hoe moeilijk het is om humor in een zaal te brengen. Lag hier reeds de kiem van de latere beslissing (in 2001) om de humorwedstrijd definitief af te voeren?

Stemmenimitator en presentator Dirk Denoyelle werd door de voorzitter van het organiserend comité als morele winnaar van de humorwedstrijd uitgeroepen.

De jury oordeelde dat wel de trofee maar niet de daaraan verbonden geldprijs kon worden uitgereikt. Het Lachmanneke én de persprijs werden toegewezen aan het gedistingeerd-baldadige duo Jansen & Koops uit Amsterdam dat niet om een scheve snuit verlegen zat. Beide mannen hanteerden het alom-

1993

gekende peuterinstrumentarium van Fisher Price met zijn zoevende schijven, ratelende cilinders, rinkelende bellen en piepende veren. De grappigste uitspraak van de avond kwam heel verrassend uit de mond van de jongste toeschouwer in de zaal: “Papa, zo hebben we er thuis ook één” !

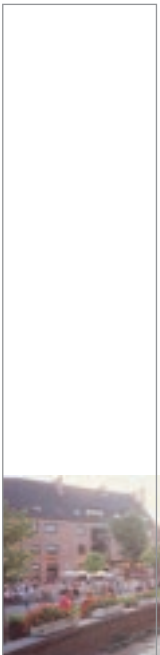
Het Belang van Limburg, 26 juli 1993

Plezier is in elk geval gegarandeerd, hoewel: geen circusschool

Jaar in jaar uit was circus een essentieel onderdeel van het ILF-programma, waarin het zich perfect wist te integreren. Want het circus evolueerde van statische nummers naar een "multidisciplinaire" voorstelling: waar een trapezenummer vroeger vooral de fysieke inspanningen moest benadrukken straalt het nu meer verfijning uit en kent het een meer humoristische, poëtische, sensuele, ja zelfs erotische benadering. Circus blijft hoe dan ook fascineren. Vooral kinderen zoeken het fijne te weten van elke mysterieuze "kunstgreep" en de circusopleiding van het ILF probeert hun wensen te vervullen. De opleiding startte in 1993 en werd ook in 1994 weer aangeboden. Het was de Nederlandse groep STT-producties die voortaan met hun circus-cursus elk jaar weer op het appél zou zijn. Onder begeleiding van een zestal professionele circusartiesten slagen kinderen er in om binnen een tijdsbestek van drie dagen een heleboel circustechnieken onder de knie te krijgen: bal-, stelt- en tonlopen, koorddansen, rolo-rolo, chinese bordjes, ladderevenwicht, hoepelen, clownerie, goochelen en op een spijkerbed liggen.

zonder een ijzeren discipline!

Maar voor alle deelnemers geldt de erecode van de circusartiest. Zelfs de ouders hebben het raden naar de fijne kneepjes van het vak. Plezier is in elk geval gegarandeerd, hoewel: geen circusschool zonder een ijzeren discipline!

Als de eindspektakels van de kinderen in het begin geen volle zalen trokken dan evolueerde dit de laatste jaren gelukkig in de goede richting: het kindercircus kwam dan telkens in een uitverkochte schouwburg voor het voetlicht.

Voor het ILF van 1994 zochten de organisatoren in het buitenland naar de meest getalenteerde artiesten. Deze prospectie leverde deelnemers op uit Canada, Frankrijk, Groot-Brittannië en Nederland.

De drie pijlers van het festival, het straattheater, de terrasanimeatie en de lachwedstrijd, werden aangevuld met een gevarieerd aanbod van activiteiten in de vakantiecentra, de bibliotheek en het Tysmansmuseum.

Voor de derde keer op rij presenteerde Dirk Denoyelle de humorwedstrijd in het Casino. Het was de komische Britse jazz-band The Rhythm Doctors die met een mix van jazz en

1994

comedy in een zorgvuldig geregisseerde chaos het Lachmanneke binnenhaalde.

De beloofde revanche was er, na de afgang van de lachwedstrijd in 1993.

Het straattheater met aansluitend de terrasanimatatie was in 1995 voor het eerst ook de opener van het ILF: ere wie ere toekomt want reeds jaren de meest populaire attractie.

1995

Het straattheater grijpt terug naar de traditie van de kunstmakers op het dorpsplein en de commedia dell'arte. Deze kunstvorm werd reeds beoefend in het Italië van de 16de en 17de eeuw. Het verloop van de handelingen stond altijd vast en werd vertolkt door al of niet gemaskerde spelers met een geïmproviseerde tekst. Daarbij waren ernstige figuren van minder belang dan grappige personages. Zelfs de Romeinen, 15 eeuwen vroeger, hadden een voorkeur voor het komische genre dat op pleinen en straathoeken beoefend werd. Meestal ging het om platte komedies over dwaas overspel of een slaaf die verstandiger bleek dan zijn meester. Om het volk te lokken werden die stukken vaak met een muzikaal voorproefje aangekondigd. Een applaus betekende dat het stuk best in de smaak viel en witte zakdoekjes in de lucht dat het ronduit schitterend was. Afkeuring liet het teleurgestelde volk blijken door luid boegeroep!

Op het ILF van 1995 viel het op dat het publiek vaak bij de straatacts betrokken werd. Wie van de terrasanimatatie van op de eerste rij wilde genieten nam het risico om één van de hoofdrollen te spelen. Waar Jan Publiek de uitnodiging om

mee te doen nogal eens durft negeren, gingen de mensen tijdens de terrasanimatatie gretig op het aanbod in. Zo kregen keurige dames de vermakelijke Speedy Bananabooms op de schoot en mochten enkele jongeren bij Enigmatic Eve hun tarzan-kwaliteiten tonen.

Het was vooral uitkijken naar de openingsact "iets heets" van Goquemagoque, een groep professionele acteurs uit België, Duitsland en Nederland. Het internationale gezelschap vertolkte twaalf onthutsende karakters in een absurde theatervoorstelling met veel muziek, vuur en ... water. Het ging er flink te keer met een ouderwetse brandweerwagen die ook echt water kon spuiten ... richting publiek!

Na het openingsnummer bleef de vrijwillige brandweer de hele avond present voor een flitsende interventie bij eventueel opduikende "brandhaarden". Want er volgde nog het (letterlijk) vurige, spannende en zinnenprikkende acrobatische spel van Clinch, reeds te gast in Houthalen-centrum in 1993.

32 voor alle duidelijkheid: tussen zijn billen steekt een sigaar; zijn partner slaagt er in haar te halveren, in 'n zweeps slag en zonder hem pijn te doen!

Noot per Noot uit Houthalen-Helchteren of van boerenkapel tot fanfareske: met hun swingende evergreens de vaste partner van vele ILF-edities

Een ander hoogtepunt van de donderdagavond was de eigenzinnige versie van "het zwanenmeer" van de Ballet Hooligans. De Britse prima donna's (of beter: de harde basten in balletrokjes) poogden een ernstige balletvoorstelling te geven maar hadden voortdurend af te rekenen met hun hooligan-alter-ego. Daardoor eindigden hun verwoede pogingen altijd in een complete anarchie!

Gelukkig was er vanaf 1995 aan het straattheater geen wedstrijd meer verbonden. Het zou onder de juryleden ongetwijfeld geleid hebben tot oeverloze discussies over wie nu de prijs van de beste straatact verdiend had.

De daaropvolgende dag stal Molenheide de show met Eric's magische fietsen. Ook weer een doe-mee-evenement, hoewel niemand in staat bleek om op zo'n fiets te rijden. Het principe van de magic bike was immers dat hij naar rechts stuurde als je naar links wilde afslaan. De capriolen van het deelnemende publiek veroorzaakten onbedaarlijke lachbuien ... tot plots Mister Eric himself wegfietste als reed hij op een doodgewone fiets. Zo zie je maar: oefening baart kunst!

Gewoontegetrouw opende Dirk Denoyelle de internationale lachwedstrijd, onder andere met de nerveuze stem van Bart Peeters. De openingsact was van het Italiaans-Franse duo La Vache Libre. Een mini-gitaartje, een plectrum, een piepklein vibrafoonje en een vliegenmepper: meer had het duo niet nodig om een ijzersterke act neer te zetten. Goed voor de publieksprijs!

De meest "verbale" show van de avond, waarmee hij gelijk de persprijs binnenhaalde, was die van de Amerikaan Drue Franklin. Hij zette de bril op van Willy, een "vrijwilliger" uit het publiek, en probeerde dan quasi blind en met een zweep een sigaret uit Willy's mond weg te slaan. Zijn beste nummertje was nochtans "madame bouche", waarbij Franklin ondersteboven lag op een kist, met een pruik op zijn kin en een kleed dat van zijn gezicht afhing. In die positie wrong hij zijn mond in de meest onwaarschijnlijke bochten. Variété van de bovenste plank!

Het Lachmanneke ging die avond naar het Zwitserse duo Joël Collas & Aline Müheim om hun sterk samenspel in een

1995

kleurrijk parcours met ballen, ballonnen, touwen en acrobatische hoogstandjes.

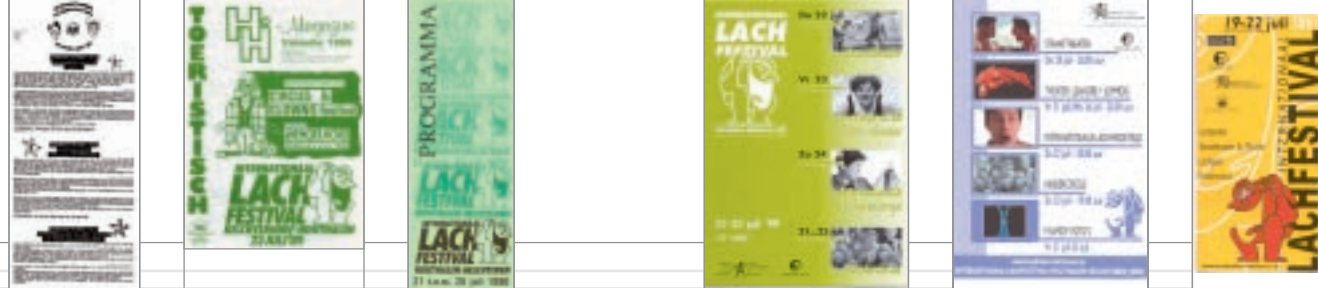
Het dessert van de avond werd gereserveerd door The Rhythm Doctors, de winnaars van 1994. Met een waanzinnige jazz-show zette het Britse kwartet een onbeschaamd punt achter een memorabele wedstrijd. En de sigaret die zij op de receptie in het kleed van een vriendelijke dame uitdoofden, het glas fruitsap dat zij gapten, het water dat zij uitspuwden en de asbak die zij op de gastentafel omkieperden: geen paniek ... het was maar om te lachen!

1995

Jaar na jaar werd het ILF met veel toeters en bellen aangekondigd. Er waren de affiches achter elk etalageraam en op de meest onverwachte “locaties”. Er waren radio en TV die er –het ene jaar al wat meer dan het andere- op tijd en stond zendtijd voor vrijmaakten. Er was de geschreven pers die er wel uitvoerig aandacht aan besteedde. En ten slotte was daar de folder: inmiddels al een kleine en bonte verzameling keurige en kleurige vouwblaadjes die het hele festival tot in detail voorstelden, mét talrijke en bijpassende illustraties. Meteen vanaf 1987 (met uitzondering van 1989) kreeg de folder een lang, smal en opvallend formaat aangemeten. In 1999 echter, na exact tien analoge uitgaven, zou dat

veranderen. Men koos voortaan definitief voor een kleiner en handiger formaat. In 1996 stond er op het voorblad van de folder fier “Vlaanderen-België” achter de gemeentenaam Houthalen-Helchteren. Dat zou de eerste en enige keer zijn. Later komt daar een meer bescheiden (B) te staan en vanaf 2000 –zoals het een internationaal festival past- het wereldwijd verspreide .be!

Straattheater is spektakel en slechts zelden echt humoristisch. Het ILF van Houthalen-Helchteren focuste daarentegen uitsluitend op de lach en legde zichzelf een grote moeilijkheid op door voor 90% humoristische acts te programmeren. Uitzonderlijk kwam daar een poëtisch intermezzo bij of een muzikale act.

De lachwedstrijd, helemaal gericht op visuele humor, was een unicum. Slechts het humorfestival van Marke had een vergelijkbaar initiatief, maar dan louter op het verbale gericht en ... om de 2 jaar.

Naast dit zeer populaire programma plaatsten wij "Een 10 voor humor" : een avondprogramma van wereldklasse op het theaterpodium.

Ook de jeugd is bij de programmatie steeds een belangrijke doelgroep geweest. Het meest constante was de workshop "kindercircus". Deze formule heeft sindsdien letterlijk school gemaakt en wordt meer en meer in het onderwijs ingelast.

Al deze programma's werden omkaderd door vuurwerk, tentoonstellingen, etalagewedstrijden, markten, e.d. Merkwaardig daarbij was dat elk onderdeel meer dan een verplaatsing waard was!

Roland Bex

"Burgemeester van Houthalen verdwenen op ILF" was het hartverlamme bericht dat Het Belang van Limburg op 19 juli 1996 de wereld instuurde.

1996

Op zijn minst bizarre toestanden in het centrum van Houthalen: bij de aanvang van de negende editie bleek burgemeester Maurice Vanoevelen inderdaad spoorloos verdwenen. Als klap op de vuurpijl ging zijn plaatsvervanger, cultuurschepen Henri Wouters, er met de beha van Ingrid Coppieters vandoor! Deze bestuurlijke grappen pasten in de openingsact van de Vlaamse illusionisten The Ashra's die voor de gelegenheid spectaculaire verdwijningen en verschijningen hadden voorzien.

Daarna stond speciale kinderaanimitie op het programma, die voor het eerst in een aparte folder aangekondigd was. Zo mocht onder meer "Circus in beweging" –een Leuvense circusschool voor jongeren van 12 tot 18 jaar- de lachspieren opwarmen.

Later op de avond deden tien volwassen straatartiesten op de zomerterrassen hen dat na. En wie niet lachte kreeg van het Vlaamse damestrio Belleforte van de zweep, die zij met een achteloze nonchalance hanteerden. Iedereen was gewaarschuwd. Het waren drie wilde bloemen, drie "cowgirls", hondsbrutaal, maar... gelachen werd er: dat wel!

De opener van de lachwedstrijd 1996 was voor Mimi und Pipolina. In hun Tirolse schort en Lederhosen maakten zij er geen geheim van dat zij uit Oostenrijk kwamen. Zij gingen met de persprijs aan de haal, vermoedelijk omdat Mimi het presteerde om vier keer van het podium te vallen: inderdaad, houterige en onhandige danspasjes op de eindeloze tonen van een kettingliedje, in de stijl van "en de boom staat op de bergen", deden haar pardoes in de zaal ploffen.

In al zijn eenvoud, een sterke opener!

Clown Elastique die in 1992 de persprijs had weggekaapt was dit jaar goed voor het fel geambieerde Lachmanneke. Zijn gestes leken kinderlijk eenvoudig maar zowel in zijn mimiek, zijn lichaamsexpressie als in zijn contact met het publiek bleek hij de meest volwassen artiest.

Concurrentie kreeg hij alleen van Les Troyens, een Belgische groep van wereldformaat met hun productie "encore un chouïa". Het trio bracht tijdens de deliberatie briljant-simpele muzikale humor, buiten categorie en vooral buitengewoon!

Jarenlang had het Lachmanneke in Houthalen-Helchteren rondgezworven. Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van het ILF tooiden de organisatoren hem voor eens en voor altijd met een bronzen jasje en plaatsten hem voorgoed op een sokkel in de Vredelaan.

Tijdens de plechtige onthulling van het Lachmanneke –destijds ontworpen door Bernard Keunen en Rik Jacobs– lanceerde Roland Bex meteen een mythe: elk meisje dat het beeldje kust kan gerust zijn: zij trouwt later een man mét gevoel voor humor!

De tiende editie van het ILF werd er één met een extra brede glimlach, hoewel de openingsavond op donderdag af te rekenen had met bar slecht weer. Enkel het neusje van de zalm werd geserveerd: namen waarvan de meesten hun sporen op het ILF al verdiend hadden zoals Bobarino Gravittini, Erich Kahlert en Géométrie Variable. Voor het eerst én voor de gelegenheid waren er naast de terrasoptredens ook vier podiumoptredens voorzien rondom de Sint-Martinuskerk met de Fransman Daniel Rovai, de Belgische David & Danny Ronaldo, de Britse Le La Les met een vrachtwagen, een

trapeze, een operadiva en een ijzingwekkende acrobatie en ten slotte met de Franse Macadam Phénomènes in hun enige Belgische voorstelling van “helium”, een visuele, fysieke en zelfs mystieke voorstelling in de lucht.

Een ander hoogtepunt was de lachwedstrijd hoewel er dit jaar geen sprake was van een concours want enkel winnaars van de vorige edities als “kandidaten” om deze tiende verjaardag te vieren: het duo Trudie & August, als enige Vlaamse deelnemer, naast Elastique, Pepe, Rafistol en The Rhythm Doctors.

Het toetje op de verjaardagstaart was het theaterfeest “een 10 voor humor”. Het Casino zat afgeladen vol voor de Zwitserse clown Olli Hauenstein die in zijn “piano & forte, una commedia fantastica” het subtiele verhaal bracht van de zwangerschap en de hergeboorte van een pianostemmer als clown. De Franse Les Cousins putten met hun “c’est pas dommage” uit de pure clowntraditie en Willem Vermandere en Dirk Denoyelle sloten 10 jaar ILF definitief af, de ene met zijn fijnzinnige humor, de andere met zijn snelle intonatieanderingen en spitse karikaturen.

1997

cartoon van bob
Het Nieuwsblad, 19-21 juli 1997

Onder de noemer van “een 10 voor humor” werd het clowntheater sindsdien een vast onderdeel van het ILF waarbij het podium voorbehouden werd aan ras-artiesten, al of niet bekend bij het grote publiek.

Kleine rampen waren op het ILF schering en inslag. Hoe kon het ook anders in zo'n organisatie? Maar niets bleef onopgelost.

Voor Melvin Dancer werd in aller ijl de hele straatanimatie herschikt. Met twee uur vertraging kwam de Brit in Houthalen aan en met zijn onschuldige "Am I to late?" stal hij meteen het hart van de organisatoren. Bovendien bleek hij al die moeite waard want het publiek had hij in zijn ban met een swingende breakdance, die hij ondersteboven en achterstevoren uitvoerde.

Ook de Britse Chipolata's zorgden voor enige opschudding. In Houthalen aangekomen stelden zij opeens vast dat de koffer met hun rekvisieten in de luchthaven was achtergebleven. Geen nood. Een boodschappenlijstje was snel opgesteld en stokbroden, sinaasappels en prei bleken uiteindelijk perfecte vervangmiddelen in hoogst originele jongleer- en goochelacts.

Indrukwekkend waren die avond nog de monumentale handtassen van Betty Blanca (de naam van twee stokoude dametjes), de eenwieler met hoog en droog de Nederlander

1998

Jack Jaxx en de komische acrobatiek van de Nederlandse Gina & Jonny.

Voor het eerst werd een slotspektakel aan de terrasanimatatie toegevoegd of hoe poëzie zich moeiteloos integreert in een lachfestival, mét een trapeze en een gitaar, in de voorstelling "accords" van de Franse Compagnie Tournesol.

Tegen de gewoonte in werden dit jaar de pers- en de publieksprijs van de lachwedstrijd toegewezen aan één deelnemer omdat de andere kandidaten niet in aanmerking kwamen. Jury en organisatoren hadden er moeite mee dat sommige deelnemers toeschouwers op het podium haalden om hun nummer te doen slagen. Goede humor op de planken brengen bleek eens te meer niet om te lachen! Het was de groep Hu Hum die de dubbele prijs aan de haak sloeg dank zij (of ondanks?) de weerzinwekkende rochels, het luide gekuch en de onverwachte vibraties die in hilarische aria's eindigden.

*werden met
het Lachmanneke gehonoreerd:*

*Gerard Aerts
Trudie Appermans
Celeste Baeten
Roland Bex
Bart Caron
Stijn Coninx
Fiore De Gregorio
Roland Degryse
Dirk Denoyelle
Peter Germonprez
Michel Ilsen
Mike Janssen
Simon Minnoye
Marie Anne Pierrard
Herman Poppe
Julien Tiri
Fernand Vandael
Ivo Van Dessel
Willy Vankeirsbilck
Maurice Vanoevelen
Frank Verlinden*

*Enkel een groot mimespeler kon zich hieruit redden ... in minder dan 90
minuten.*

Winnaar van de wedstrijd werd Ludo, de olijke Fransoos, die oorbeschermers opzette en dus absoluut geen hinder had van de verschrikkelijke kippengeluiden waarmee hij het publiek bestookte: krasselen op een eetbord, griffelen op een schoolbord, knabbelen op piepschuim en –o horror- een cd van Eddy Wally. Pure klasse!

Rond middernacht zorgde Walter Baele nog voor een maffe slotvertoning rond een 24-jarige slager uit Zulte, Rudy Naessens, die van moord verdacht werd. Was hij de dader? Wat was zijn motief? Waarom klapte hij dicht? Zovele vragen die om een antwoord vroegen, waarbij Walter Baele een bonte stoet voor het gerechtshof liet passeren!

Uiteindelijk waren het Ludo, Hu Hum en Walter Baele die de lachwedstrijd redden. Het Belang van Limburg had nog deze tip: Walter Baele in de selectiecommissie voor de twaalfde editie van de lachwedstrijd en alles komt weer goed!

Het clowntheater –het nieuwste spectaculaire onderdeel van het ILF- zette de Tsjech Boleslaw Polivka in de spots, één van de grote theaterclowns van deze tijd. In “de schipbreukeling”

1998

ontwaakte hij in een bed dat uiteindelijk een vlot bleek te zijn, midden op een onbekende oceaan. Praten had in deze situatie geen zin. Enkel een groot mimespeler kon zich hieruit redden ... in minder dan 90 minuten.

Het was zowaar een traditie geworden om in elk ILF met één of andere stunt uit te pakken. Ook 1999 had iets in petto: voor het eerst werd de openingsact van het straattheater in de Sint-Martinuskerk gepresenteerd. In zijn openingstoespraak sprak organisator Roland Bex de hoop uit dat de Vlaamse kerken in de toekomst meer open zouden staan voor volkse manifestaties en dat de uitbundige sfeer van de Afrikaanse kerken ook hier ingang zou vinden.

De openingszitting kon rekenen op een barstensvolle kerk, die één en al oor was voor de preek van een Anglicaans priester. Reverend Roly Bain, die voor de gelegenheid zijn priesterpij inruilde voor een clownspak, verkondigde van op een slappe koord dat je in het leven moet durven loslaten om uiteindelijk het kruis aan de overkant te bereiken.

Na nog meer diepzinnige beschouwingen was het de hoogste tijd om een oude gewoonte in ere te herstellen: het café na de mis. Als dat geen blijde boodschap was!

De drie Hostries-hostessen, met onze eigenste Trudie Appermans, zorgden voor een perfect onthaal van de gasten.

Voor een swingende start van de terrasanimatatie werd beroep gedaan op de fanfare Le Service de Nettoyage des Oreilles Boucheés (kortweg SNOB) die de regenbuien moedig trotseerde en het publiek de stoppen uit de oren speelde. En het werkte, want al snel dansten heel wat paraplu's op haar aanstekelijke deuntjes mee. Maar omwille van het aanhoudende natte weer beslisten de organisatoren om de overige straatacts toch maar te laten doorgaan in de deelnemende café's. Gelukkig, want die avond liepen er in Houthalen-centrum ook een paar vreemde heerschappen rond met de mysterieuze naam Bris de Banane. Zij brachten absurde, woordloze humor waarin vooral hun koffers de hoofdrol speelden.

Ophefmakend was de groep Cacahuète (de Franse pinda) die het publiek trakteerde op apart geserveerde Franse streekgerechten en die niet aarzde om opschudding te verwekken. Proeven van al dat lekkers was uiteraard toegestaan al moest je even uitkijken welk lichaamsdeel je dan letterlijk blootlegde. En niemand vroeg waarom het gebruik van mes en vork ten strengste verboden was!

1999

Het Belang van Limburg, 23 juli 1999

Het startschot van de lachwedstrijd die in 1999 opvallend muzikaal was werd gegeven door Gaetano Lucido samen met zijn gitzwarte hond Co, die uiteindelijk de ster van het openingsnummer bleek te zijn.

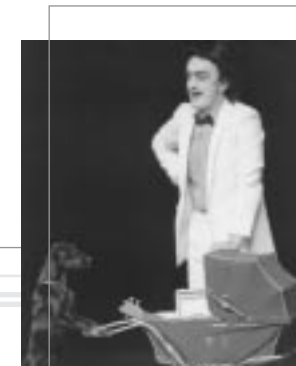
De Franse Suard & Vilsek leverden op hun beurt een ijzersterke prestatie. Vileks stembanden leken verdacht veel op de harde schijf van een sampler vol met digitaal opgenomen muziekfragmentjes: die van een galopperende, plassende en zuipende cowboy of die van een zenuwachtige piloot die de motoren van een 747 liet loeien. Geen geluid dat hij niet perfect in de oren van zijn kompaan blies, die daar met een onvergelijkbaar mimetalent de zotste beelden op plakte. Dit duo dat het presteerde om het publiek vanaf de eerste seconde aan het gieren te brengen ging die avond verdiend aan de haal met twee prijzen. Eén stem en één gezicht: meer hadden de Fransen niet nodig om de twaalfde editie van de internationale lachwedstrijd te winnen.

Rond het thema "de vrouw in de clown" bracht het clowntheater ten slotte twee grote namen op het podium: Laura Herts en Illi Holliday, of twee dames-clowns van

1999

wereldformaat. Laura Herts, de vrouw met het elastische gezicht, was reeds voor de tweede maal te gast in Houthalen. Na haar succes in 1996 hadden de organisatoren haar in 1999 opnieuw kunnen strikken voor de terrasanimatie én voor een theatervoorstelling!

In het clowntheater stond de Catalaanse clown Leandre Libera op het podium. Origineel, teder en

provocerend: een dromer in een absurde wereld of de Chaplin van de moderne tijden.

2000

Het straattheaterfestival van donderdagavond betekende meteen de aftrap van de dertiende editie van het internationaal lachfestival. Dit jaar haalden de organisatoren maar liefst elf artiesten naar Houthalen-centrum die op vijf pistes langs de Dorpsstraat, de Guldensporenlaan en de Vredelaan te bewonderen waren.

Wurre Wurre met de Zuid-Afrikaanse theaterdansgroep Thesele C.S. was de bruisende opener van het festival. Ook de groep Tobe2 met zijn indrukwekkende acrobatieën en de Amerikaan Dirty Fred met zijn humor-op-het-randje-af konden op veel bijval rekenen. Ten slotte mochten de verrassende interventies van Mister Beam er evenzeer zijn, net zoals de Brit Dave Evans die daar borden achteraan gooide. Hij jongleerde immers met van alles en nog wat maar vooral met porselein! Kortom, het lukte aardig om de natte juli-frustratie weg te lachen.

De lachwedstrijd van 2000 beantwoordde niet helemaal aan de verwachtingen van de organisatoren. Hoewel geen grote humorist wist de Belg Robin David toch de persprijs weg te

kopen, als verdienstelijk balletdanser, goochelaar en rijmelaar. Twee van de drie prijzen gingen terecht naar de Franse Albiero met zijn voorstelling "pour l'humour du sport". In het zog van de Franse voetbalkampioenen pakte hij uit met diverse sporten die hij op een eigen humoristische wijze aan de man bracht. De man fietste, zwom en speelde tennis, basket en golf. Zijn act was pure topsport waarbij hij sportlui, trainers en publiek een bolle spiegel voorhield die alle denkbare sportieve tics en clichés op een hilarische wijze uitvergrootte.

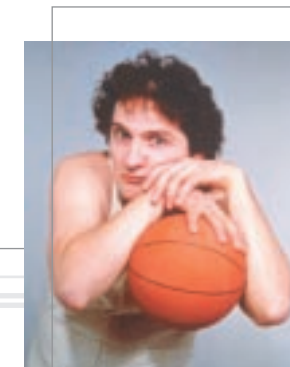
Het was voor de lachwedstrijd bijzonder moeilijk om sterke kandidaten te selecteren: als zij er al waren bleken zij niet snel bereid om zich met andere artiesten te meten. Jammer voor het publiek. Als presentator Dirk Denoyelle met zijn stemmenimitaties grappiger is dan de wedstrijdacts dan mocht de lachwedstrijd misschien wel eens op zoek gaan naar een nieuw elan... in 2001!

In het clowntheater stond de Catalaanse clown Leandre Libera op het podium. Origineel, teder en provocerend: een dromer in een absurde wereld of de Chaplin van de moderne tijden.

Uitzonderlijk werd er een extra festivaldag ingelast, speciaal voor de groep Jummo. Deze Belgische combinatie van een klassiek pianist en een rock-pop-zanger-gitarist had "verplichtingen" op de Gentse Feesten. Na een dagje rust waren zij bereid om naar Houthalen-Helchteren af te zakken. Deze buitenkans konden de organisatoren niet zomaar laten voorbijgaan.

Het Belang van Limburg, 19 juli 2000

Doorheen de dertien voorgaande edities bouwde de gemeente Houthalen-Helchteren rond het ILF een stevige reputatie op.

Er was de lachwedstrijd die een duwtje in de rug betekende voor getalenteerde maar minder bekende artiesten en die uitgroeide tot één van de grote klassiekers, naast de terrasanimatie en het kindercircus.

Maar vanaf 2001 vaart het ILF een nieuwe koers. De lachwedstrijd heet voortaan “lachgala” dat het podium enkel nog reserveert voor bekende en professionele artiesten, de uitloper van wat in 1997 gelanceerd werd eerst als “een 10 voor humor” later als “het clowntheater”.

Zijn rol als trofee heeft het Lachmanneke zo goed als uitgespeeld. Maar als trofee voor een uitzonderlijke verdienste, als mascotte én aanvoerder van het ILF blijft het figuurtje nadrukkelijk aanwezig op zijn draaiende sokkel in de Vredelaan. Meer nog, dit jaar kreeg hij bij de officiële opening van de veertiende editie van het festival door zijn nieuwe burgemeester, Jules D’Oultremont en zijn schepenen van cultuur, Alain Yzermans, een passende outfit aangemeten: een reuze strik en een mini pet!

2001

Het straattheater en het kindercircus zijn de populaire blijvers binnen het ILF. Voor het overige werden de kaarten grondig geschud, de ILF-shirtjes omgespoeld en de opties op een rijtje gezet. Uitdrukkelijke keuzes vanaf 2001 zijn tweërlei: plaatselijke artiesten samenbrengen én de bevolking –volwassenen, jongeren, kinderen en middenstand- actief bij het hele evenement betrekken.

Het Belang van Limburg, 19 juli 2001

Lachtoeren betreft lokale bevolking bij Lachfestival

HOUTHALEN-HELCHTEREN. Het festival van de lachtoeren wordt dit weekend gevierd in Houthalen-Helchteren. Het festival wordt georganiseerd door de gemeente Houthalen-Helchteren en de lokale verenigingen. Het festival wordt georganiseerd door de gemeente Houthalen-Helchteren en de lokale verenigingen. Het festival wordt georganiseerd door de gemeente Houthalen-Helchteren en de lokale verenigingen.

2001

Van het nieuwe gemeentebestuur kreeg Gerard Aerts de taak om aan deze ideeën vorm te geven. Samen met de Limburgse Artiesten Groep (kortweg L.A.G.) ontwikkelde hij het “lachtoeren” met ondermeer een lachparcours vertrekkend aan de Hekkelaar, -de enige groene oase in het centrum- die voor de gelegenheid omgedoopt was tot “Gekkelaar”.

Jeugd ontmoetingscentrum “De Schacht” was de uitvalsbasis voor alle nieuwe activiteiten. Tot een heus lachpaleis omgetoverd bood het een gevarieerd programma voor jong en oud, met cartoons, improvisatietheater, lachshows, workshops, stand up comedians, een lachwandeling en een rode-neuzenspel in de winkelalages.

Voor de terrasanimatie was er het blijde weerzien met de Franse Bris de Banane die hier reeds in 1999 te gast waren. Die vreemde personages kwamen stilletjes aan zonder dat iemand iets had opgemerkt. In tergend langzame gebaren haalden zij uit hun koffers een wereld van sensaties, gebaseerd op de vier seizoenen. Toch kon niemand er aan weerstaan om in lachen uit te barsten. Ook het pyromanenkoppel Clinch, met zijn eigenaardige neigingen, was reeds

gezien in 1993 en 1995. In zijn komische “not balloon modelling” werden humor, acrobatiek, vuur en erotiek opnieuw in een verrassend samenspel verweven. Voor de derde maal: spectaculair en vooral zinnenprikkelend!

Aan het eind van de eerste festival dag en ondanks de druilerige hemel bleven heel wat lachebekken zich warmen aan de muziek van de Houthalense groep The Houston Superband, van de mobiele folkfanfare Passetouttoutes en ten slotte van Maria Dolores Sexteto, een groep topmuzikanten met een Cubaanse knipoog!

Op het lachgala werd de scène voorbehouden aan drie artiesten: de Spanjaard Marco Carolei, wiens gebaren een tikkeltje ouderwets leken, als kwam hij recht uit een oude zwart-witfilm, de Deense Italiaan Paolo Nani, die in 60 hilarische minuten de routine beschreef van het neerzitten op een stoel aan een tafel om een brief te schrijven en ten slotte van kind-aan-huis Dirk Denoyelle die de beste momenten bracht uit zijn tienjarige carrière.

Van alle kanten komen dolle pret- en kunstmakers. Er zijn lachborrels en lachkoeken. Er is veel muziek, dans

en gezang. En dan volgt een groot internationaal lachfeest.

2002

Al vijftien jaar kruipen jaarlijks, rond 21 juli, lachende aardwezens uit de grond. Eerst verschijnt het Lachmanneke (uit een put) in de buurt van de oude mijnschachten. Dan volgen er lachmicroben, putheksen, bloemkolen en vergeet-me-nietjes.

Van alle kanten komen dolle pret- en kunstmakers. Er zijn lachborrels en lachkoeken. Er is veel muziek, dans en gezang. En dan volgt een groot internationaal lachfeest. Een hulde aan onze vaders- en grootvaders-mijnwerkers.

Uit hun schaduw komt een jonge creatieve generatie die onze mijn gemeente kleurt en in beweging zet. Met genoeg enthousiasme om het heel jaar lang te lachen ... en de zorgen te milderen.

Vandaag ben ik dankbaar en tevreden omdat ik, samen met Trudie, dit festival heb mogen opstarten en omdat ik opnieuw de kans krijg er een blijvende mythe van te maken. Ik nodig iedereen om met de glimlach deel te nemen en verse ideeën te spuien.

Gerard Aerts

In 2002, met de viering van 15 jaar ILF, krijgt het festival een groter gemeentelijk draagvlak: de betrokkenheid van de bevolking, jong en oud, van de verenigingen, de middenstand, én de inbreng van zoveel mogelijk creatieve vrijwilligers zijn essentieel in het nieuwe verhaal van het ILF. Het mikt daarbij resoluut op een verdubbeling van het aantal toeschouwers!

De schepen voor cultuur, Alain Yzermans, neemt vanaf dit jaar het voorzitterschap waar van de vernieuwde V.Z.W. om met het ILF definitief de weg in te slaan van een doorgedreven professionalisering.

Ligt het accent binnen het ILF op een hoogstaand cultureel programma, toch wordt sterk ingespeeld op de toeristische troeven van de gemeente. Op langere termijn moet het ILF uitgroeien tot een cultureel-toeristische topper in Limburg.

De derde jubileum-editie, een achtdaags festival boordevol originele initiatieven, koestert die ambitie. De eerste persberichten klinken in elk geval veelbelovend!

Marty Le Gray en Dirty Fred, in 2002 op de affiche, zijn voor het trouwe ILF-publiek geen onbekenden meer. Beide

uitgeweken Amerikanen oogstten veel succes in de straatanimatie van respectievelijk 1996 en 2000.

De ene met zijn jongleernummers waarbij hij op een grappige manier fakkels, messen, sigaar dozen en zelfs een kettingzaag hanteert. In 2002 wil hij bovendien kinderen leren hoe een straatact te brengen.

De andere is in zijn contact met het publiek soms wat van de ruwe kant. En toch is niemand bang!

Dirty Fred: geef toe, een eerder louche figuur

nieuwe affiche

stuurgroep ILF 2002

- voorzitter:** Alain Yzermans
ondervoorzitter: Wim Vandereyken
secretaris: Fiore De Gregorio
leden: Gerard Aerts
 Oriana Del Fuzzi
 G. Pellegrini
 Marie-Anne Pierrard
 Ingrid Rekkers
 Ivo Van Dessel

Alain, Ingrid, Ivo en Oriana: de cultuurdienst en de motor van het festival

Maar zal Houthalen-Helchteren ooit nog ernstig genomen worden?

Ondanks de kleine metamorfoses -of eerder dank zij?- is het ILF door de tijd een verrassend buitenbeentje gebleven in de Vlaamse theaterwereld. Komisch straattheater, gekke podiumacts, circus en andere dolle toestanden met een toeristisch lage-drempel-strikje is de succesformule geworden waarmee de dorpskern van Houthalen, het cultureel centrum en de recreatiedomeinen elk jaar opnieuw weer vollopen.

Het is mettertijd haast een missie geworden. Lachen en ... blijven lachen.

Maar zal Houthalen-Helchteren ooit nog ernstig genomen worden?

Burgemeester en Schepenen

foto's: Johan Brouwers

2002

palmares lachwedstrijd

1989 (Kelchterhoef)
Eerste prijs: Kelle (B)

1990 (Kelchterhoef)
Eerste prijs: Kroklokwapze (B)
Persprijs: Teejater Allround (B)
Publieksprijs: Teejater Allround (B)

1991 (C.C. Casino)
Eerste Prijs: Rafistol (F)
Persprijs: Elliot (B)
Publieksprijs: Ploum et Bidule (B)
Eervolle vermelding : Zumpa & Lallero (I)

1992 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Pepe (B/ESP)
Persprijs: Clown Elastique (B)
Publieksprijs: De Grootte Voltiege (B)
Eervolle vermelding : Max et Maurice (F)

1993 (C.C. Casino)
Trofee: Jansen en Koops (NL)
Persprijs: Jansen en Koops (NL)
Publieksprijs: Anonieme Artiesten (B)

1994 (C.C. Casino)
Eerste prijs: The Rhythm Doctors (GB)
Persprijs: Les Frères Taloché (B)
Publieksprijs: Gilli (B)

1995 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Joël Colas & Aline Müheim (F/CH)
Persprijs: Drue Franklin (USA)
Publieksprijs: La Vache Libre (F)

1996 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Elastique (B)
Persprijs: Mimi und Imo (A)
Publieksprijs: Raf Coppens (B)

1997 (C.C. Casino)
"ILF 10" met: Trudie & August, The Rhythm Doctors, Rafistol, Pepe, Elastique

1998 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Ludo (F)
Persprijs : Hu Hum (NL)
Publieksprijs: Hu Hum (NL)

1999 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Suard & Vilsek (F)
Persprijs: Stenzel en Geraldo (NL)
Publieksprijs: Lubies & Co (I)

2000 (C.C. Casino)
Eerste prijs: Albiero (F)
Persprijs: Robin David (B)
Publieksprijs: Albiero (F)

bibliografie

het verhaal van het ILF is gedeeltelijk overgenomen uit:

Het Belang van Limburg, 5 juli 1990
Het Belang van Limburg, 30 juli 1990
Het Laatste Nieuws, 30 juli 1990
Het Laatste Nieuws, 31 juli 1990
Het Nieuwsblad, 31 juli 1990
Het Belang van Limburg, 1 augustus 1990
De Nieuwe Limburger, 18 juli 1991
Het Belang van Limburg, 21 juli 1991
Het Belang van Limburg, 23 juli 1991
Het Belang van Limburg, 26 juni 1992
Het Belang van Limburg, 24 juli 1992
Het Nieuwsblad, 27 juli 1992
Het Belang van Limburg, 28 juli 1992
Het Belang van Limburg, 26 juli 1993
Het Belang van Limburg, juli 1994
Het Nieuwsblad, 22 juli 1995
Het Belang van Limburg, 23 juli 1995
Het Belang van Limburg, 24 juli 1995
De Standaard, 10 juli 1996

Het Belang van Limburg, 19 juli 1996
Het Belang van Limburg, 22 juli 1996
Het Belang van Limburg, 17 juli 1997
Het Nieuwsblad, 19 juli 1997
Het Belang van Limburg, 20 juli 1998
Het Belang van Limburg, 23 juli 1999
Het Laatste Nieuws, 24 en 25 juli 1999
Het Volk, 24 en 25 juli 1999
Het Belang van Limburg, 26 juli 1999
Het Belang van Limburg, 19 juli 2000
Het Laatste Nieuws, 19 juli 2000
Het Nieuwsblad, 24 juli 2000
Het Volk, 25 juli 2000
Het Belang van Limburg, 18 juli 2001
Het Belang van Limburg, 19 juli 2001
Het Volk, 19 juli 2001
Het Belang van Limburg, 20 juli 2001
Het Nieuwsblad, 20 juli 2001

deze kroniek is een initiatief van schepen voor cultuur, Alain Yzermans
samengesteld door Cecile Barbay

op basis van: gesprekken met en documentatie van: Gerard Aerts
Roland Bex
Fiore De Gregorio
Roland Degryse
Oriana Dell Fuzzi
Marie Anne Pierrard
Ivo Van Dessel

persartikels en/of foto's van: De Standaard
De Nieuwe Limburger
Het Belang van Limburg
Het Laatste Nieuws
Het Nieuwsblad
Het Volk
Knack Weekend

het archief van: VVV en VZW Culturele Centra

foto's van: Johan Brouwers en Lode Franssens

met de onmisbare medewerking van: Martin Kellens en Carine Graller

met de steun van: Boekhandel Van Venckenray-Deckers, Maaseik
en van Standaard Boekhandel, Hasselt

Logo De Stijl

